

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a városházával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Érdektelen levelek csak ismert közzétételre fogadtathatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen napokonként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — k
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasáboptitkos sor egy szerbeig tartásáért 5 k	
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 k	
Nyitólár 4 hasáboptitkos sorért 20 kr.	

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, decz. 15.

245. szám

A fejedelmi író.

(T.) Hogy milyen lesz Rudolf trónörökös ő fenségének urakodása az még a jövő titka, de hogy sokat ígér az tagadhatatlan.

Egy fejedelem legtrikább és legnagyobb érdemei közé tartozik, ha demokráta; fenségét dicsőbbé teszi, nagyságát emeli a leereszkedés, mert hiszen fennhéjázónak és gögősnek lennie a legkönynyebb, az ugyan nem kerül megerőltetésbe egyiknek se, sőt ama magasságban, melyben él s melyből oly alantának tűnik föl előtte a társadalom panorámája, a legkényelmesebbnek mutatkozik. Neveltetése, mely a köznapi élet emberétől annyira elüt, fényben, pompában, minden szükségnek fogalma nélkül, a legmagasabb születési előny öntudatával; környezete mely hódolókból áll; kilátásai és reményei, melyek oh Istenem! mennyire különböznek a társadalom százmillióinak kilátásaitól és reményeitől! — szóval a bölcsőtől kezdve, azt igazolá előtte minden pillanat, hogy az ő sorsa egy megmérhetetlen magasság azon számtalanokéi fölött, kiket isten alattvalókkul teremtett. Mily apróknak tűnhetünk föl előtte, a midőn reánk let-kint, s hogy vele szói baállhassunk, hogy emberi tulajdonokban vele mérközhessünk; mily sok, sok lépésőt kell behaladnia s még is mily magasra kell bennünket emelnie. Mert ha bár testre-lételekre azok vagyunk a mi ő, ha bár isten színe előtt egyenlők is, a piedestál, melyet neki törvényeink és szokásunk emeltek, közünk és közt, egy féltelen és áthidalhatatlan messzeséget képeznek. Ezt a messzeséget csak az ő saját királyi, melyekkel bennünket magához ölel, érthetik át, s ha ezek a karok ki nem nyulnak, minde erőlködésünk hasztalan arra, — hogy vele érintkezhessünk.

Es hogy e karok kinyújtása mily nagy és nehéz feladat, a történelem lapjai bizonyítják. Két-három századra esik egy oly nagy fejedelem, ki erre elg

erőt és önbizalmat érez magában, ki lemer hajolni, onnan a megmérhetetlen magasból anélkül hogy szédüléstől félne, mert birtokában éri magát mindazon eszközöknek, melyek őt a trón reades magasságánál még magasabbra fogják emelni.

Nép-hez leereszkedő, csak két ily fejedelmet ismerünk a magyar történelemben Könyves Kálmánt és Mátyás királyt. S valóban ezek is voltak a legnagyobbak. Hát ha a jelenségek, melyek Rudolf trónörökös ő fenségének halantéka körül mutatkoznak nem pusztán muló glóriák: ő lesz akkor a harmadik.

Látogatásai Erdélyben, látogatása Nagy-Károlyban oly varázs hatalommal nyiták meg az emberek szívét, hogy a ki őt Nagy-Károly utcáin az éjjelet rívalgó nép előtt levett kalappal látta s Erdély népe közt a mesterkéletlenül leereszkedő fenségnek tanuja volt nem fogja elfelejteni soha!

Hát az irodalmi elükség! Mikor hitték és remélték ezt a magyar írók? Ki merete volna esztétikén járni a Kazinczyak idejében? Es mikor ott látjuk őt, egy esomó msygar író élén, mint irodalmi kiadó és vállalkozót elnökölni ezzel a szegény vagyontalan népséggel, melynek se ezime se rangja, de még csak udvarkétsége sincs, parolázni, plane barátokozni, nem fog-e el bennünket a tamáskodás: hogy hát ha még csak nem is igaz... Pedig igaz!

Olyan író, minthogy: „El magyar, áll Buda még!” Olyan igaz, mint a mi, igaz az: hogy az ezt csak az képes megbecsülni, kinek magának is van; a tudomány értékét csak az képes felfogni, ki tapasztalásból tudja, hogy mily nehéz annak a megszerzés. Fenkölt szellemekkel csak fenkölt szellemek rokonok s a mint hogy e rokonság nem titkolhatja el magát, büszkék arra még a királyok is. Nem is volt még oly koronája a világnak, mely annyi fényt birt

volna árasztani a felséges homlok körül, mint a szellemi fenség!

Es a mi leendő uralkodónkat, királyunkat, ezen fénytől környezve kezdjük fölismerni. Hiszen fél, fél az ember előre örövendni, mert régi az a közmondás: „Lementé után dicsérik a napot” — de mégis vannak jelenségek, melyek már nap kelésekor jó időt hirdetnek, és bizony csak örül neki az ember fia! Hát még ez a szegény magyar nemzet, mely igazán megérdemelné a bő esztendőt, „megbühödté már e nép a multat s jövendőt!” — Szálljon tehát Isten ádása ennek a jónak és kegyesnek mutatkozó művelt és okos királyfi jelenére úgy jövőjére, hogy azon áldást népeivel megosztva, hosszú boldog életet élve uralkodjék.

— A főrendiház elnöke Az újabb megállapodás szerint a Sennyey Pál báró kinevezetésére vonatkozó királyi kézirat, a főrendiház kedden déli 12 órakor tartandó ülésén fog felolvasatni, mely alkalommal Szögyény-Marich bucsbeszédét mond. Sennyey Pál b. a szerdán tartandó ülésben fogja elnöki székét elfoglalni.

— Az országgyűlés karácsonyi szünete. Az országgyűlés szünetelésére nézve „Orsz. Ert.” értesül, hogy az ünnepi szünet valószínűleg f. hó 19-én veszi kezdetét és jövő évi január 9-ig bezárólag fog tartani. Ez esetben a szünet után az első ülés január 10-én lesz.

— Az osztrák-magyar vámconferentia. Az osztrák-magyar vámconferentia munkálatai, teljesen befejezte, és úgy a görög kereskedelmi szerződés tárgyalásaira vonatkozó utasítások, valamint ama lépések tekintetében teljesen egyezés jött létre, a melyek esetleg a Franciaországban tervezett vámfelemelések ellenében teendők lennének.

— A horvát tartománygyűlés. A horvát tartománygyűlés még ez évben egy vagy két ülést fog tartani, hogy a kormányának a jövő év első negyedére — midtán a jövő évi költségvetés már le nem tárgyalható — az indennitást megadhassa. A mondott ülések

valószínűleg f. évi december 27. és 28-án fognak megtartatni.

Országgyűlés.

Budapest. 1884. decz. 13.

A képviselőház folytatta a pénzügminiszteri költségvetés tárgyalását. A tárgyalás az államjósógok címéig haladt, a nélkül, hogy hosszabb vita keletkezett volna. Fel-szólalások azonban gyakrabban történtek s azokra gróf Szapáry Gyula miniszter, Hege-düs Sándor előadó és Lukács Béla adták meg a felvilágosításokat. Az ülés végén a naszdvidéki erdők s a bérhátralekok ügyében támadt vitában, gróf Szapáry Gyula kijelenté, hogy az 1000 frtnál nagyobb bérhátralekok névsorát a ház elé fogja terjeszteni; Tisza Kálmán kormányelnök pedig arra utalt, hogy a naszdvidéki erdők ügyét a kormány már mint befejezett tényt vette át.

Társadalmunk.

— Mutatvány. —

„Társadalmunk és nemzeti hivatásunk” cím alatt, egy nagyérdemű tanulmány jelent meg a könyvpiacra. A könyv ezimlapjára Censor álnév van nyomtatva.

A munkához rövid előszó van csatolva, mely jelzi, hogy a költségvetési vita visszhangja kíván lenni s hogy a benne összegyűjtött adatok, különösen ami a gentryt és a földbirtokos osztályt illetik, nagy részén egészen újak. De a munka ereje kevésbé ebben, mint inkább merész és meglepő fejtegetésiben nyilvánlatkozik.

A szerző a nemzeti eszme kifejtésével kezdi s megállapítja, hogy a létező chaosz lelke, mely azt meg fogja világosítani a nemzeti eszme. E gondolatot az első fejezet szép rendszerben és frappans rövidséggel fejti ki.

Ezután rögtön lerajzolja számokban a szláv cultura hatalmas versenyét s így kiált föl:

„Egy magas, a miénkél magasabb kulturájú keleti szlavis mus szükség kép bontólag hatna a magyar kultúra eddigi eredményeire s az eddig elért amalgamizációra.

Mily foku tévedésben kell annak lennie, a ki ezt meg nem érti!

Az aggódo hazafiáságnak egy ily perspektívát, egész lényében, meg kell rendülnie!

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

HOLTOMIGLAN.

Regény.
Írta: Vártesi Arnold.
(Folytatás.)

— En mondom önnek, hogy az lehetetlen, — szolt ő nagysága hevesen — En istenem, mint mondják önnek? Lehetetlen! Lehetetlen!

Bántott, hogy Alvéghyné ily módon utasított el. Régi ismeretségünk, hü szolgálataim, bizonyára megérdemelték volna, hogy több bizalommal legyen irányomban s leg-alább tudassa velem, vajjon miért lehetetlen e házasság?

— Megnyugszom nagyságod bölcs elhatározásában, — viszonzám el nem fojthatván sértődésemet. — Nem követelek magamnak semmi jogot nagyság bizalmára. Nem is magam végett szólok, hanem Müller Bélát mindenestre lekötölné nagyságod, ha az okot is tudatná vele, miért kap ily egyszerűen és rövid uton kosarat, midtán föltesszük nagyság bölcs belátásáról, hogy a kosár osztogatására bizonyosan alaposan okai vannak.

Ő nagysága fölkel a pamlogról s sündulatosan tett néhány lépést föl s alá a szobában, soha még ily izgatottságban nem lát-tam őt.

— Nagy oktalanság volt, — szolt szag-gattottan, szemöldjeit komoran összevonva, — nagy oktalanság volt, hogy ezt előre nem láttam. De mit tehetek ellene, édes istenem? Ki nem tilthattam házból e fiatal embert? Mit tehettem? Az istenre kérem önt, halgas-son, ne szóljon, ne tegyen nekem szemrehányást. Előgedjek meg ez egy szóval: lehetetlen.

— Részemről megelégszem, — viszonzám meghajta magamat, — nincs kedvem még egyszer hallani azt. A mi Müller Bélát illeti nem hiszem, hogy megelégedjek ezzel s bizonyára célszerűnek fogja tartani, megkérdezeni Etelka kisasszonyt is vajjon osztozik-e ő is nagyságod nevetében, s ő is oly lehetetlenségnek tartja e azt, Müller Bélának nyujtani kezét?

Ujlag meghajtottam magamat s az ajtó felé mentem, ő nagysága kezemnél fogva visszatartott.
— Ön neheztel reám, — szolt némileg nyugodtabban mint egy peroczel előbb, — nem akarom hogy így távozzék, nem akarom elveszteni önt.

Oly őszinte igaz érzés hangzott szavaiban, hogy visszafordultam, s megcsókolva kezét engedelmesen vártam, hogy mit fog mondani.

— E perczen el nem mondhatom önnek, — miért lehetetlen e házasság, — szolt újra lebecsátkozva székébe. E perczen nekívánja föllem azt... később... talán el mondom önnek. Néhány nap múlva.

Hallgatva néztem reá.
— Igen, néhány nap múlva, — viszonzám — s aztán gondolkodva lehajotta fejét.

Nem zavartam, s vártam, míg újra szólni fog.

— Csak arra kérem önt — szolt újra néhány percz múlva, — ne szóljon Etelkának szót sem arról, a miről velem beszélt s kérje meg Müller Bélát, hogy hallgasson... legalább... oh istenem... legalább egy hétig, ígérje meg ezt.

Megígértém s kívánsága szerint titok maradt ez egyidőre köztem és közte. Bélának nem szóltam róla, nem is akartam szólni egyelőre.

A mint kiléptem ő nagysága szobájából s végig mentem a szobák során, a harmadik szobában találtam Etelkát. Csak akkor vette észre közeledésemet, midőn már beléptem. Hirtelen elfordította fejét De elég időm volt észrevenni, hogy szeméi ki voltak sirva. Köszöntöttem s halkán, szótlan távoztam.

Müller Béla aggódva várhatott. Nem mentem el hozzá. Nem volt bátorságom e levert kedélyvel hozzá menni. Néhány sorban írtam neki, melyben ügyvédi dolgaimmal menttettem gyors elutazásomat. Egy hét múlva bizonyos? választ kap; bízzék és ne esüggjen. Némi akadályok jöttek közbe, de remélem, hogy ez akadályok legyőzhetőek lesznek. Végül arra kértem, hogy egy hétig ne kívánjon találkozni Etelkával. — Számítok lovagiaságára, hogy egy hétig távol fogja tartani magát.

Nem mertem megírni a szegény fiúnak, hogy kosarat kapott. Különben úgy láttam, hogy talán még csakugyan sikerülni fog legyőzőnem az akadályokat, melyek ellene állnak.

Mennél tovább gondolkoztam, annál hihetőbbnek látszott ez előttem. Nem ismerem az akadályokat, de nem képzelttem, hogy legyőzhetetlenek legyenek. Bizonyára sikerülni fog eloszlatoom ő nagysága aggodalmait és ellenvetéseit. Hiszen lehetetlen, hogy itt legyőzhetetlen akadályok álljanak utban. A nők szeme rettenetes dolognak s legyőzhetlen akadálynak láthat valamit, mit az ügyvéd mosolyogva fog eloszlatoom. Képzelt akadályok lesznek azok csak.

Igyekeztem magamat ezzel megnyugtattani. Izgatottan vártam a hét végét, hogy Alvéghyné ő nagyságával beszélhesek. — Meg akartam várni ez időt s addig nem

akartam megjelenni a kastélyban. Mit keresnék én most ott, ily kedélyhangulatban?

Föltett szándékom ellenére azonban harmadnap már ismét ki kellett mennem. Ő nagyságától levelet kaptam. Valami pörös ügy volt elintézendő.

Kellemetlenül lepott meg, hogy mikor kikerkeztem, egész sereg vendéget találtam a kastélyban. Nem voltam oly hangulatban hogy örültem volna most az emberek társaságának. Alvéghyné és Etelka is észrevettek, hogy nehezükre esett vidámságot szimlelni, s szerettek volna most magányosan maradni. Sokkal finomabbak voltak, mint-hogy ezt a vendégekkel észrevették volna. De az én szememet nem esalhatták meg. Láttam én jól.

Müller Béla hiányzott a társaságból. Megtartotta, a mit kívántam tőle, s nem jött a kastélyba. Ebéd után hozzá mentem. Legalább néhány perocze meg kellett látogatnom őt, bármennyire szerettem volna ezt most elkerülni.

Szobájában találtam, komoran ülve egy székben, s előtte egy kinyitott könyv, mely az első lapon volt kinyitva. Olvasni akart bizonyára, de nem bírt. A mint a kinyitott könyv mutatta, az első lapnál maradt. A szép meleg őszi idő nem esalta ki kertjébe, hol máskor oly szívesen időzött.

— Ön egész remete lesz, — szolék hozzá dorgálva; — bezárkózik szobájába s komoran ül itt, mint cellájában a középkor jámbor szerzetese.

— Ön kívánta így, — szolt szomorú mosolylyal, s kezét nyujtotta felém.

— Nem, ezt nem kívántam, hogy bezárkózzék. Miért nem megy ismerősei, barátai közé szórakozni?

— Önnek igaza lehet, hanem talán nekem is igazam van, midőn a magam módja

Képesek leszünk-e a szláv kultúra bontó hatását paralizálni?
Ha a szlávizmus el nem ér bennünket, akkor igen.
Ha igen — akkor nem.
Es a lavina már mozdul az árgyülmlik. A közel jövőben nem robog-e le?
Eztán szól a szláv renaissanseról, a félszázad kulturális eredményéről, magyarosodásunkról és társadalmunkról, az értelmiségéről és vagyonosságáról, a polgárságról és hivatalos külön fejezetekben. Az erre következő szakaszt itt közöljük:

A gentry.

Nincs a történelemben példa rá, hogy egy társadalmi osztálynak bárhol annyi feladatot kellett volna teljesítenie és részben teljesítenie is, mint nálunk a gentry.

Ez a vidéki nemesség pártatlan és erőt vitt mindenkor a magyar nemzet történetében. — Verbőczy populust volt nemcsak a papíron és nemcsak a jogok, hanem az állami és társadalmi feladatok teljesítésének terén is. Az államot és a társadalmat képezte egyszerre. Kormányzott és kormányozta magát. Minden megyében teljhatalmu vezértársadalmi osztályt képezett.

Az arisztokrácia felett majd mindig és mindenütt túlsúlytal bírt. Ez az társadalmi és politikai szempontokon kívül — azért is felettebb nagy szerepe volt, mert nálunk nem történetelt meg, a mi megtörtént Német-, Olasz- és részben Angolországban is. Egy hatalmas főnemesség nem téphette darabokra a magyar álmot.

A megyében volt szüntelen partikulárizmus. De a megye végre sem bontotta fel a magyar államot. Csak miniszterium volt és nem valódi állam. Nem a római értelemben vett miniszterium, melynek alapja volt a város és jellege a majd teljes függetlenség, hanem az egészen speciális magyar jellegű törvényhatóság.

A megye az önkormányzat határán túl ép azért nem léphetett az állami attribútumok felé, mert a hatalom nem egy család, hanem az egész társadalmi osztály kezében volt. — Oly társadalmi osztály kezében, mely egyszerre katonailag és politikailag volt szervezve.

A hol egy államban a kiváltságos osztályt átlag fél millió embert képezi, ott az alap sokkal szélesebb, hogysem olygarchia fejlődhetne ki. A hol a középen és nem a tetőn van a súly, ott a társadalmi rétegekben felfordulás nem következhetik. A gentryben, mely az egész országra kiterjedt, s a középosztályt képezte, nem fejlődhetett ki a szeparatizmus.

Középnemességünk szellemében mindig erős ellenállás jelentkezett egyesek túlhatalma ellen. A főnemesség azért nem kaphatott, a gentry félretolásával, társadalmi és politikai vezérszerepet. A kuria a nemesi udvar uralkodott és nem a kastély.

Es valami sajátos ösztön vezérelte középnemességünket minden korszakban. Erre, hogy a társadalmi és politikai hatalom alapját a vagyon képezi, s ott a hol polgár ág, következésképp mozgó töke, ingó vagyon nincs, ott a földbirtok emel föl, vagy ejt el minden politikai és társadalmi tényezőt.

Mindent elkövetett, következetesen és állandóan, nehogy a földbirtok kevés kézben halmozódjék össze.

Középnemességünk nem csak a nemzet- és fajfenntartó tényező volt, hanem egyszerűen a nyomta saját jellegét a nemzeti szellemre.

szert arakom eltölteni e hetet. Nem akarok s nekik terhére lenni rossz kedvemmel. S meglehet, hogy talán egy hét múlva nagyobb szükségem lesz szórakozásra. Akkor elkezdhetem azt, a mit ön ajánl.

(Folyt. köv.)

Egy angol bíró.

Mausfield lord, a múlt századbeli angol jogtudósok legkitünőbbjeinek egyike, főbírói minőségében beutazta 1771-ben északi Angolország több sbr-jét, vagy is kerületét, hogy az ottani törvényszéket megvizsgálja, s hogy esetleg maga is bíraskodjék.

Yorkshire egy kis falvában, midőn éppen nyilvános tárgyalás tartott, egy vén asszonyt vezettek eléje és bosszorkánysággal vádolták; még pedig annak alapján, hogy két férfi látta és kész esküvel erősíteni, hogy vádlott éjjeli órában lábaival a levegőben kalimpálva, fején szaladt egy tarlón végig.

A lord észrevette, hogy a tömeg azon képzelődésében, hogy a vénasszony csakugyan bosszorkány, rendkívül fel van dühödvé a szegény ellen. Ellentmondani a esőséleknek annyi lett volna, mint olajat önteni a tüzre, és könnyen megtörténhetett volna, hogy meggyilkolják a vádlottat. Cselhez kellett folyamodni.

Nyersen szólította meg tehát a gyau-sított személyt.

— Vádlott abban a szerencsés helyzetben van, hogy angol nőnek mondhatja magát.

Az öreg remegve mondott igent.
— Ez szerencsésje! mondá a főbíró komoran. Ha ez nem így lenne, drágán fizetné meg furcsa sétáját! De így másként áll a dolog. O-Angliában minden meg van en-

A magyar geníusz a köznemesség szellemének emanációja.

Ep azért téves e geníusz arisztokratikusnak nevezni akár német, akár angol értelemben. A magyar geníusz nem arisztokratikus. A köznemesség maga a nemzet lévén, nem csoda, hogy amint lassan sarjadzottak új társadalmi osztályok, ezek felvették annak jellegét. Gentry társadalom keletkezett Magyarországon, az alapvető osztálynak előnyeivel és hívaival.

Tehát sem arisztokratikus, sem polgári társadalom.

Es ez a társadalom változatlanul fennállt 1848-ig. Az átalakulás ez idő alatt foly.

De egy társadalmi osztály, századokon át faj és állam fenntartó volt, mely rányomta jellemét a magyar politikai és társadalmi élet minden nyilvánulására; mely bele ömlesztette szellemét a nemzeti szellembe; mely ebben az országban fenntartott mindent, a mi magyar politikai, társadalmi és kulturális lényező: az ily társadalmi osztály hatása, vezérszerepe nem enyészik el könnyen. Tovább tart azon okoknál, melyek azt létre hozták.

Igy van ez minden hatalommal, legyen az politikai, vagy társadalmi. Ha politikai és társadalmi együtt: ugy van annál inkább.

Középnemességünk ma már nem egyedül állami és társadalmi tényező. Kitejtődtek mellette az értelmi foglalkozás s a polgárság. Tulsúlyok ezeknek nincs még a gentry felett. Annál kevésbé lehet, mert a gentry egy része az értelmi foglalkozás embereinek nem esékly hányadtát képezi. Sőt a gentry miután a parlamentarizmus háttérbe szorította a megyét, nem engedte magát háttérbe szorítani a megyével.

Törzsét, zömét képezi parlamentünknek Elfoglalta a hivatalok jelentékeny részét.

Azon része, mely birtokát szerencsétlenség vagy rossz gazdalkodás következtében elvesztette, beült a bürokrácia. A megyéből beköltözött az államba.

A hatalom ekkép tényleg még kezében van. De mindinkább erős konkurrensé támad a nem nemesi eredetű intelligenciában és a polgárságban.

Egy része pedig tönkre ment nem csak anyagilag, hanem erkölcsileg is.

Az új Magyarországnak valódi értéknél fogva is, de főleg tradíció miatt, elég jól kezdett elhelyezkedni. De mindig hatalmasabban szorítják félre az új elemek.

Valóban elérkezett ideje, hogy ugy a gentry maga valamint a közvélemény komolyan foglalkozzék a kérdéssel: mily hivatása van a gentrynek jelenleg folyamatban levő társadalmi átalakulásban?

Hogy hivatása van, s hogy a gentry nélkül nem lehet társadalmi kérdéseinket megoldani, s az átalakulás nem történhetik meg szerencsésen, ehhez kétey nem fér. A ki a gentryt kidobná, mint tényezőt, számitásából, szükségképp helytelen eredményre jutna.

A gentry nélkül akarni megcsinálni az új magyar társadalmat, befejezni az új Magyarország épületét, annyi volna mint a bár még kellőképp ki nem faragott, de legtmöbbsébb követ mellőzni az alapok megvité-sénél.

Mielőtt azonban alapos ítéletet mondt-nánk meg kell szereznünk a gentryt, mint tényezőt.

Erre törekszik egy-egy fejezet a régi és új fősúrakról a birtokosok megveszerint jégzéskével s végül következik az új közép-

gedve, mit a törvény nem tilt; már pedig olyan törvény még eddig nem hozották, mely a fejen való járást eltiltaná. Hordja el hát magát innen!

A vén asszony nem is mondatta ezt kétszer magának, hanem eisompolyodott. A főbíró pedig nagyon nyájasan a meglepett vádókhöz fordult e szavakkal:

— Ugy van, kedveseim. A mi áldott O-Angliában minden meg van engedve, mit a törvény határozatlan nem tilt. Ha nekünk ugy tetszik, hogy a vádlott módja szerint sétáljunk Huiltól Liverpoolig, Anglián keresztül, ugy ezt semmiféle uralkodó sem akadályozhatja meg, ha még oly hatalmas lenne is. . . . Mert mi szabad angolok vagyunk.

A tömeget lelkesedésre ragadták e szavak.

Igen kiálták hűvel, nincs a földnek az a királya, a ki megtilthatná, hogy a fejünkön járjunk! Eljön O-Anglia szabadsága! . . . Mausfield lord éppen olyan eredeti módon viselte magát évekkal ezelőtt, midőn még nem volt főbíró; egy másik jogi eseménél.

Akkor még egyszerűen John Barret volt a neve, mert még nem emelték lódságra és London valamelyik kerületének rendőrségi bírójá volt.

Ezen minőségében egy ideig kérelhetetlen küzdelmet fjtett ki mindazok ellen, a kik a rendelt ellenére kutyáikat szabadon engedték az utcán szaladgálni.

Egy napon (Angliában azon időben már behozották a nyilvános és szóbeli eljárás) már több kihágást torolt meg, rendbiztosok hivatalos feljelentésére, 10 shilling bírság és 6 shilling perkölttség fizetésére s már éppen fel akarta oszlatni az ítést, midőn egy rendbiztos lépett asztalhoz és így szólt:

osztály képe. A könyv a következő konkluzióval záródik be.

„Oroszország mint a nemzet végleges megalakulásának küszöbén van. Mint társadalom, nem levén osztályai leghomogé- nebb elemekből, legegységesebbé lehet és lesz. Sőt az orosz nép, mint nemzet és társada om már is bír a bevégeztség jelenségeivel.

Mi még most sem vagyunk készen nem vagyunk végleg megalakulva. Ezer osztálytendő múlva sem.

De semmi sincs elvesztve, ha egy nagy művelt, gazdag középosztály, mely letéteményesse leend minden kulturális eszköznek és minden nemzeti eszmének, kezébe veszi a nagy nemzeti munkát.

Csúdotkát vihet véghez társadalmilag a nélkül, hogy az állam részéről egyebre volna szüksége, mint jóakaró támogatásra.

De az új alakulásnak mielőbb létre kell jönni. A keleti szláv kultúra erőteljesebb kifejlődésnek már készen, minden pozióiót elfogalva kell találni középosztályunkat.

„E munka a hazafiúi aggodalom vérszkiáltása akart lenni“

Napi hírek.

— A „debr. felolvasó kör“ legközelebbi csütörtökön tartandó, hetedik estélyén Békéssy László tanár ur olvas a „baktériumokról“ egy mutatóanyagokkal egybekötött, szórakoztató tanulmányt. Csikóy Lajos, mint a kör jegyzője.

— Eljegyzés. Somogyi János helybeli előkelő polgár fia Jó z s e f t e g n p v a l t o t t j e g y e t K ó c s a n a s z é p é s k e d v e s T r á z s i I d a k i s a s s z o n y n y a l. Áldást kívánunk a mely szerelemből kötött frigyre.

— Az izr. betegsegélyező négyelet szombaton tartotta meg jelmez-báliját a Koronában, melynek nagy termetű ezuttal zsufolásig megteltek. — A bál minden tekintetben oly fényesen sikerült, hogy bátran lehet azt Debreczen város farsangi multságainak legszebbjei közé sorozni. A négyelet buzgó tagjai élükön a munkásságban fáradhatatlan Dr. Popper Alajosné urnóvel mindent elkövettek a jó eredmény kivívására s a szombati bál után önérettel mondhatják el, hogy fáradságuk nem veszett kárba. Odaadó buzgalmaikat a legszebb siker koronázta. A fényesen díszített teremben öt sátor volt felállítva melyekben bort, szivart, cukrászsütemények, gyümölcsöt, theát és virágokat árultak. Es hogy mily eredménnyel árukat, arra legyen elég megemlítenünk hogy csak virágokért több mint 120 frt, folyt be. De nem is csoda, azok a kedves szép leányok és gyönyörű vörös meyeckék annyi szeretetreméltósággal tudták kínálni áruikat, hogy egyetlen férfi se volt, a ki fukarkodni merészeit volna. — Mindenki szívesen volt bőkezű. Határtalan jövedni uralkodott az egész multságban, s e jó kedv eredménye volt aztán, hogy „esők vásárlás“ is történt. Egy esőknak tíz forint volt ára — csak Csak a jötekonyság angyalának köszönhető, hogy ily potomáron vesztgették a drága esemégyt. Más körülmények között ily esőknak egy élet lehetne az ára. — A bálban a keresztény testvér-

— Tegnap délután tíz perczrel 12 óra előtt midőn tekintettségű a rendőrségnél volt elfoglalva, Barret bíró fekete nagy kutyáját az utcán láttán szaladgálni.

— Milyen messze volt Barret házától a kutya? — kérde Barret.

— Hetven nyolcvan lépésnyire.

— Tudja határozottan, firkészte Barret tovább, hogy a rendőrellenesen szaladgáló kutya csakugyan Barret bíróé s nem másé volt?

— Határozottan, sir! erősíté a rendbiztos. Jól ismerem ezt az állatot, a házkapui követtem, hol a tekintetességű szolgálja, ki valószínűleg gondatlanságból ereszté ki az utcára, kérdéseimre beismeré, hogy az tekintetességű s nem más kutyája.

— Kész ön ezt a jelentését hivatalos esküvel is megerősíteni?

— Kész vagyok! Volt a határozott válasz.

— Ha így áll a dolog, mondá Barret felhálvá, nem férhet kétség hozzá, s így kötelességem a király és a törvény nevében ítéletet hozni és azt önnek, John Barret ezennel ki is hirdetni. Miután ön, John Barret ó felsége rendőrségi bírója kétszeresen kötelessége arra ügyelni, hogy a törvény meg ne sértessék: kötelessége lett volna kutyáját sajátkezelésűre hozni, mielőtt názát elhagyta, nem pedig a szolga gondaira bízni. Ezt nem tette, így 20 shilling bírságot és 12 shilling költiséget fog fizetni. Ha ezen költiséget nem akarad vagy nem tudná lefizetni, ugy ön, John Barret — maga és mások okulására — tízenegy napig a kerületi fogházba eszkatik s nyilvános munkák végzésére szorítatik.

— Minekutána Barret az eredeti öntélelet meggettette, felfüggeszté az ílést és elhagyta a termet.

egylet több nőtágya is megjelent, vendégszeretettel láttattak sők is elragadtatással beszétek a kitünően sikerült bárlól. Meg kell emlétenünk, hogy igen sokan jelmezben paraszt menyecskeknek öltözve jelentek meg. Hogy a viritó szép arczokhoz, és a deli termetekhez elragadóan állott a pruszik, ezofli vagy szegedi főkötő azt mondanunk is felesleges. A farsang kitünően indult meg, s az izr. betegsegélyező négyelet a szombati jelmez-bálban egyik legsikerültebb estélyét jegyezhetette fel. A bevétel mint halljuk körülbelül 1200 frtra meg.

— Esküvő. Szabó Miklós, Szabó Lajos helybeli nagykereskedő fia, Göttl Anna kisasszonyt, Göttl Nándor gyógytárgyaladónő és az iparbank igazgatójának leányát csütörtök délelőtt fél tizenegy órakor (s nem mint egy helyi lap írta délután) vezeti el tárhoz. Az esküvő a ref. nagytemplomban tartatik meg.

— Polcz tábornok ma szemlélt tartott az itt állomásozó katonaság felett. Tegnapeste a tábornok tiszteletére a Bikában a katonai zenekar hangversenyt rendezett.

— MAYER Ede városunkbeli huszár százados, ki jelenleg Czernovczban lakik a belügyminiszter által a magyar állampolgárok közé felvételtett.

— A főiskola köréből Említettük, hogy a „Hitanszaki önképzőtársulat“ szombaton vitagyűlést tartott azon kérdés felett, hogy a prot. püspökök bemenjenek-e vagy nem a főrendiházba? Ha a főrendiház reformjába az ifjuságnak is ugy volna beleszólása, a hogy nincs, a nemas tanuló ifjuság nem eresztené oda a piros meg bílászín taláros kath. főpapok közé az egyszerű fekete palástos kalvinista püspököket. Na de hát az egész csak polemikus gyakorlat volt, melyben egy a fővitázók, mint a többi hozzászólók szép bizonyítékát adták a kérdés gondos, alapos tanulmányozásának, s rugó-tönző képességöknek. Végre szavazás döntött s a népes közgyűlés ötszörös szótöbbséggel a mellett nyilatkozott, hogy nem lenne hasznos a prot. egyházra, ha püspökei tagjai lennének a felsőházban. Ma este a VI. számú teremben valami Halassy Márton nevű „bűvész tanár“ a „magasabb salonfizika, optikai és delejesség vezérslatából nagy bűvész előadást tart. A belépti fély csak egy hatos.

— Kéménytüz. Mult éjjel fél tizenkét órakor a czelegléd-utezai 1565 számú ház kéménye kigyuladt, de a tűz, a nyomban megjelent tűzoltók által azonnal elfojtatott. Erdékes, hogy a cselődség nem akarta binyitni a kaput a megjelent tűzoltók előtt s csak hosszas esengetés és dörömbölés után lehetett a házba bejutni.

— Előbb amerika, most békési ielkész. A mult csütörtökön töltött be a békési 18 ezer lelket számláló gazdag ev. ref. gyülekezet az egyik, Csák János (egykor a mi főiskolánkban ideigl. hittanár) halála folytán megüresedett lelkeszi állomást. Öt kandidát pályázó közül K e e s k e m é t h y Ferenczét, jelenleg makói segédlelkészt választván meg. A szerencsés fiatal ember kevés idővel ezelőtt a new yorki magyarok papja volt, kik ezelőtt 2-3 évvel, katolikusok, reformátusok és luteránusok egy Eszterházy gróf vezetése alatt egyházzá szervezkedtek, — hogy a vallásos táplálékot se nélkülözze. Az Ur igéinek prédikálására Keeskeméthy Ferencz kalvinista végzett hittan-hallgatót hívták meg. A kitünő képzettségű ifju azonban e furcsa ekkleziáját, melynek a kató elemi között a dogmák és symbolikus könyvek oly széles választalat emeltek, a csakhamar kitűnő belviszályok miatt odahagyni kényszerült s visszatért hazájába. Ugy látszik nem kellett megbánnia. Mít is mondott csak a költő? „A nagy világon e kívül nincs számomra hely!“

— Jubileum. Városunk egy érdemes férfia Konecz Elek, ma este ünnepelel meg hivataloskodásának 25 éves jubileumát. Konecz Elek 25 év óta van az Első magyar általános biztosító kitünő hazai intézet debr. főügy-nökségénél, s ezalatt ugy hivataltársai, mint városunk közönségének dícséretére tette magát érdemesé. A törhetlen buzgalmu hivatalnok esandben tisztán családi és baráti körben ünnepelel meg jubileumát, melyhez mi a legjobb kívánásainkkal járulunk.

— Sajtóper. Jan. 15-én fogják tárgyalni a kassai kir. törvényszék előtt Mihálk a László mármarosai alispán sajtóporét Hol-lósi István, a „Közérdek“ szerkesztője ellen. E pört a debreczeni esküdt-szék már letárgyalta, de a Curia az ítélet azon okból semmisítette meg, mert a törvényszék a tanak kihallgatását megtagadta.

— Szerencsés mitét. Bányai Imre helybeli illetőségű és születésű nyomda-tanoncz mintegy 7 év óta hólyagkó bántalomban szenvedett annyira, hogy most legközelebb már ez által élete is veszélyeztetve volt, s e miatt dr. Csikos Sándor ur, mint gyógykezelésre felhívott magán orvos által kórházba rendeltetett, hol is a f. hó 10-én megtartott műtét alkalmával egy 25 gram súlyu 4 centiméter hosszú 3 centiméter széles és 2 centiméter vastag hólyagkó távolított el a fentevezett beteglét dr. Csikos Sándor ur által, a beteg a műtét óta teljesen jól érzi magát, s így az élete meg lett mentve.

gos és n legy kács tozás gos nyol az mind kony kelte „Gas mind nagy hába kezd nap- nekü ságo hogy „Ner „Ké deré kelm valcz — litot rozas uram esáty nök főz! haru retet hogy szaka a kor egész szabó — E volna fél u azt a ságos kony T is szive mant terel zösk ról is jegyz Fehés csárd óriás bort sársas kósto kósto ma yo Term is ott kóto ség, h jó hír bau akarn gyar havan két u szivar százo kötege rita, s kötege hó 25. kalmá netjeg zások pedig tanak az aff kassa- vasut. bol-Br állomá mélypé kjtata és III. adatul gyek lamint prestre mely ki f. évi 1885 omnibu történi kés po hogy három maktá mást. A kérdést A kérd lyett j lomás, hogy f megtek nyitjára

Veszedelemes udvarlók. A nagyságos ur dühösen vágta a földhöz hálósípkáját és nagy hangon fakadt ki. „En nem bánom, legyen, a mi lesz, — elcsapom a Kati szakácsnét! En ki nem állom ezt a sok ordítást!” Es úgy is lett, hogy a nagyságos ur mondta a Kati hűségben eltöltött nyolcz évének daczára másnap pakolt. A hiba az volt, hogy a Kati udvarlója, — a ki minden este fél kilencz órakor megjelent a konyhán — ellentárlhatatlan hangon énekelte egyik este úgy mint a másik este a „Gasparoné”-ből a valezert. Ezt két hét óta minden este hallan ivégte en idegessé tette a nagyságos urat. Alig hogy belépett a konyhába a Kati deli suszter lovagja, rögtön rá kezdte édeskés haluskatenorjában. A harmadik nap belépett az új szakácsné jelölt. „Vajjon nekünk való lesz-e maga?” kérde a nagyságos ur. — „Oh kérem aláson, úgy főzök, hogy még a püspök is megnyalja kezét.” „Nem arról van most szó! Van szeretője?” „Kérem aláson”... szipogott személtette a derek hölgy. „Van?” — „Van” — „Tud énekelni?” — „Nem” — „Tudja a Gasparone valezert énekelni?” — „Sohasem is hallotta!” — „Maga megvan fogadva!” — Este beállított egy bádögölegény és kiváló nuanceirozással kezdte rá a szajharmonikán: „Férfi uram, férj uram”... Másnap el volt bocsátva az új szakácsné. Ugyanaznap az ügynök új szakácsnéval állított be. „Nagyon jól főz, kérem aláson” — „Eh mit, jól főz, jól főz! Vane szeretője?” — „Hiszen — volna”... szólt akadozva a szakácsné. — „Tud harmonikázni?” — „Dehogy tud, kérem szeretettel!” — „Bizonyos benne?” — „Már hogyné volnék bizonyos!” Fölfogadták az új szakácsnét. Három napig minden csöndes volt a konyhában. Tegnap vasárnap este azonban egészen váratlanul ragyogott a bontófésűn a szabólegény udvarló a „Gasparone” valezere! — Ez már több volt, mint a mit ki lehetett volna állani! Elcsapták ezt is. Ma fogadtak föl újat. Bevallotta, hogy a szeretője — életében egyszer sem volt színházban, nem hogy azt a nótát tudná, a mitől úgy fél a nagyságos ur. Ezt hát talán majd marad a konyhán.

Borkóstolás. A tavasszal mikor Tiszta Kálmán miniszterelnök itt járt szives megszólítással tüntette ki Fehér Hermant a „Bika” derek bérőjét, kinél a miniszterelnök szállva volt; ez alkalomból kérdézködött az orsz. kiállítás magyar eszardájáról is, s beszélgetés közben a következő megjegyzést tette. „Csak jó tiszta bort mérjen Fehér, s meglássa, hogy akkor a magyar eszarda virulni fog.” — Fehér azóta a Bika óriási pinozéjében több mint 500 nagy hordó bort raktározott el, s tegnap nagy és díszes társaságot hívott meg, hogy a borokat megkóstoltassa. Gazdag villásreggeli várta a borkóstoló társaságot. Körülbelül 40 féle kitünő magyar és külföldi bor volt az asztalokra téve. Természetes, hogy a kóstolatók közt magunk is ott voltunk és egy kicsit tán többet is kóstoltunk a kelletténél. Nincs benne kétség, hogy Fehér Hermann borai a csárdának jó hírnevet fognak szerezni, s ha a fővárosban hamisítatlan igaz bort fog valaki inni akarni, az Fehér Hermann keresi fel a magyar eszardában.

Uj szivarok. A „Romeo Juliet” havannai szivargyárból származó következő két új fajta valódi havanna különlegességi szivar bocsátatik áruba és pedig Bonquets százanként 35 forintjával, négy darabonként kötegelve 1 frt 42 krajával, és Regalla favorita, százanként 23 krajával, négy darabonként kötegelve 94 krajával.

Kéjvonatok. A folyó évi december hó 25. és 26-ára eső karácsony ünnep alkalmával a m. k. államvasutak városi menetjegy irodájának közreműködésével kéjutasok fognak rendeztetni: a) Budapestre és pedig a m. k. államvasutak központi hálózatának összes, továbbá a dila-bródi vonal, az alföld-fiumei, a magyar északkeleti, a kassa-oderbergi és első magyar gácsországi vasut jlektékenyebb állomásairól; b) Bécsből-Bruckon át és a bruck-tatatóvárosi vonal állomásairól Budapestre; c) Budapest-személypályaudvarról Bruckon át Bécsbe. Ezen kéjutasokhoz rendkívül mérsékelt árú II. és III. oszt. menettéri jegyek fognak kiadni. Ezen mérsékelt árú menettéri jegyek a f. évi december hó 24 én induló, valamint az ugyanezen hó 25 én reggel Budapestre, illetve Bécsbe érkező valamennyiszemély és omnibusz vonatokhoz (gyoiss vonatok kizárásával) adatkak ki. A visszautazás f. évi december hó 25-én délutántól kezdve 1885 év január 2-ig valamennyi személy és omnibuszvonattal (gyorsvonatokat kivéve) történhetik.

Távirati szerelmi vallomás. V. bókés polgárt e napokban azon meglepetés érte, hogy Bécsben jogászokdó fiától egymásután három távirato kapott, melyek nem tartalmazk egyebet, mint epedő szerelmi vallomást. Az apa jónak látta szintén táviratilag kérdést intézni: „Artur, megbolondultál?” A kérdésre a fiu nem válaszolt, hanem e helyett jött tőle öt újabb távirat szerelmi vallomás. Az apát ez annyira kihozza sodrából, hogy felment Bécsbe szerelmes magzatját megtekinteni. Ott azután csakhamar a dolog nyitjára jött. A fiu egy távirásznök udva-

rolt, ki azonban szerelmi ömlengéseit nem akarta meghallgatni, sőt szerelmes leveleit sem fogadta el. A fiu tehát esellett élt és szerelmi vallomásait apjára ezimezve adta át a távirásznöknek és ekként kényszeríté azok elolvasására. Az apa Bécsben menetelének anyai haszna volt, hogy a fiatal V. a szerelmes táviratokat nem küldi atyjának, hanem nagybátyjának.

Megint az érmelléki vasut. Annyit irtunk már erről a thémáról és oly sokszor, hogy némelyek talán unalmasnak is találják. De minket — ha úgy van is — nem riaszt vissza, hogy e Debreczenre nézve oly nagyfotosságu vasut eszméjének tüzet folytonosan élesztgössük. Jelen alkalommal csak azt kívánjuk jelezni, hogy az „Érmellék” amaz érd-kelt vidéknek hü, tevékeny organuma a n-várad-érmihályfalvai vasutemléttir ugyan, de legközelebb ismét kifejezést ad az érmelléki érdekelték azon hangulatának, hogy szükségből kezet fognak a kevésbé előnyös ajánlattal is. Ez alatt pedig a nánási-vasuttársulat és Debreczen tervét érti. Az a szükség pedig akkor következnek be, ha Bihar-vármegye közönsége nem támogatná kellőleg a mihályfalva-n-várad vasut építését. Es ez könnyen megtörténhetik, miután Bihar-vármegye közgyűlésén a segélyt kérő érmellékieket egy alkalommal ezzel a guonyos kifejezéssel fogadta egyik másik biz tag: „No itt vannak megint az érmellékiek kápsálmái!” — Nem kevésbé érdekes a mi t. vidéki lapársunknak egy másik cikkének a bevezetése is, melyben átvesszi lapunk mult szombati mellékletében az érmelléki vasut” című cikkünknek nagy részét. — Ennek a bevezetésnek minket érdeklő része így szól: A jelen órában, midőn a vasutnak kérdésében dönteni hivatott megye gyűléstől alig pár nap választ el, midőn ami nagyfotosságu-érd-künk minden mást háttérbe szorit, föltöte időszerű és érd-kesnek találjuk t. lapársunk a „Debreczeni Ellenőr” e tárgyban keletkezett közleményét átvenni. Az, hogy miként gondolkozik Debreczen a mi vasutunk felől, igen fontos reánk nézve. Debreczen számos érdek-szalak fűzik az érmellékhez, s kétségkívül ha minden szakad, végre is oman várhatunk vasutunk tekintetében valami lendületet. Mert ne feledjük, hogy Debreczen ős idők óta következetes politikát folytat, „felhasználni minden alkalmat a város emelésére, vagyonosodására.” Az ősi erény ma is meg van Debreczenben, és ha nem is a mi szép szemünkért, de hagyományos politikájából vasutunk érdekében rokonszenvére, előzékenységére biztosan számíthatunk. Az ilyen szomszéd véleménye nem lehet közönyös előttünk.

Rendetlen rendörök. „András, ezeket az iratokat átviszi kend a fenytő bíró sághoz! Egy, kettő, lödölj!” — Ezeket mondá világos szavakkal az alkaptány ur egy rendörök a napokban. — „Igenis értem!” — válaszolá a rendörök öre és sarkon fordulva kemény léptekkel kiesatogott a folyosóra. A mi nem csinált, mit nem csinált egész 24 óráig, az minden valóságosság szerint nem lesz tárgyalva a jövő századok művelődéstörténelmi műveiben, hanem annyi bizonyos, hogy nem csinálta azt, a mit az alkaptány ur rá bízott, vagyis nem vitte át az iratokat a fenytő bíró sághoz, hanem mikor ez iránt bizalmas kérdést intézett hozzá, kékülő és zöldülő ábrázattal s jéggé fagyott mosolylyal nyult a keblébe s vonta elő a paksamétát. Szinte megkönnyebbült azonban, mikor árva feje fölött azonnal megszólalt az ítélet, a mely hangzik vala ekképen: „András, a hány óráig magadnál tartottad az én irataimat, annyi ideig tartalak én is magammal abban a kis hűvös szobában, a minek se az ablakát, se az ajtaját ki nem lehet nyitni belülről.” Ugy lön, mint mondva volt. — Ma pedig egy II-ik András kapott szolgálói hanyagság címén 48 órai sziesz-tát, a ki a neki még 1-ső novemberben kézbesítést végett átadott törvényeski ügydarabokat máig is a zsebében hordotta. Így került I-ső és II-ik András fogságba az Úrnak 1884-ik esztendőjében, az utolsó hónapban. Rendörök, ne rendetlenkedjétek!

Vitéz huszar az ágy alatt. Katona akart lenni Vaszali mindenképen, még pedig huszar. Nem vált be a rendes sorozásnál, de a „szupervizitáció” olyan szepen kérte a tiszt prakat, hogy csakugyan rámenták a „taughich”-ot. Vaszali azonban — a ki különben literátus ember, miután Penészleken tanítójelölt volt, — sehogysen szerette a gyöngyöletet, keservesen csalódott benne. Azt gondolta ő, hogy néhány nap alatt legalább is miut káplár fogja löbátról vágni a bosnyákokot avagy a muszkát — de hát — bizony máskép volt. Káplár ur Kardos még végig is húzott rajta a sarzi palczával, ha a ló nem jól volt kipuczula, mikor meg a zablat, kengyelvasut kellett puczolni, hát a káplár ur azt kiáltotta neki: addig dörgöld „tintás” mig foghagymaszagu nem lesz. — A rajtsulba meg úgy bízattá a lovat a káplár ur, hogy a sühogó mindig a Vaszali inán kötött göröcsöt, — ilyen gyöngyöletől aztán nem csuda, ha Vaszalika elugrott. A század parancsnok azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem azonnal elküldte Vaszalika rémét, a káplár urat Penészlekre, hol is ez a bíró maga mellé véve elmentek a szülői házhoz, ahol azonban Vaszallkat nem találták. A káplár ur már távozni készült midőn bíró uram megpillantja a vitéz az ágy alatt. — Kiált a káplárnak s bemutatja a vitéz huszart azon fektüben. Persze a káplár ur majd

halálra szégyelte magát; nem szólt semmit csak bajusszát pödörte, de a hogy rá nézett az ágy alól kibúvó harczfira, hát ebből a nézből biztosra lehet tenni, hogy ezt a csufot, amit Vaszali a huszar néven ejtett nem fogja annyiban hagyni. A ló előtt masirozva állította be a káplár ur a szökevényét Érmihály falvára állomáshelyére, a hol még most is a „dunkli”-ban ül — s vágja a muszkát álmában.

Nyugta és köszönet. A szatmári és debreczeni dalárdák hangversenye jövedelméből a debreczeni felolvasó kör részére jutott 44 frt. 25 krt kezemhez vévén: ez összegért a közreműködőknek hálás köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1884 decz. 14. Ember István pénztárnok.

Karácsony közeledtével ugyancsak diszítik a kirakatokat. Czirfrábnál czirfrább portokat raknak egytve művészi rendetlenségben. A nagyobb kereskedések egész kincset halmoznak össze. Ekszerész, órák, nürnbergi árus, egyik a másikkal vetekedik diszben. Estéknint egész lángtengerben usznak. Ember szemé alig győzi nézni. — S gazdag, szegény egyaránt válogat a sokban. Mind, egyiknek vannak szerettei, mindenki akar adni valamit, és mindenki vesz és mindenki ad és mellet boldog — Mert hát karácsony az év legszebb ünnepe, örege és ifjura egyaránt. Karácsony a jó ajándékokra vonatkozó hirdetések már lapunk minden számban találnak olvasóink, s azért ajánljuk lapunk hirdetési rovatát a vásárolni szándékozók figyelmébe.

Színház.

Régen mulatott olyan jól a színházban közönség, mint szombaton, a mikor „Egy dalárda viszontagságai” című vígjáték került szíre. Kezdetől végig óriási derűltég kísérte az előadást, az egész színház csakugy viszhangzott a kacagástól, s minden jelenet után felhangzott a tapsvihar. A darab csupa mulattató elemekből van össze alkotva, s a szereplők pompás szerepeiket kitünően kiaknálták. Nemesak egymást, de önmagukat multák felül.

A darabban különben nem egy dalárdának viszontagságaival találkoznak, hanem azzal a zürzavarral, a mit a rendező bizottságnak egy dalárdu népely okoz

Halma a oly művészi routinnal játszott, olyan pergő nyelven beszélt, hogy bátran kimondhatjuk, hogy e tekintetben alig mérközhetnek ma vele magyar színész. A közönség hálás is volt iránta, mert számtalanszor kitapsolta. Kitünő alakot mutattak be Szabó Antal, Boránd és Nyilassy. A nők közül Siposné, és Kükemeze y Vilma arattak tapsot. Sajó egy kis szerepben tüntette ki magát.

Nem kétkedünk benne, hogy ez a mulattató vígjáték második előadás alkalmával zsufolt ház előtt fog lefolyni.

Németh József tegnap a szinpadra léptek egy heti távolléte után tappsal üdvözölte a közönség, és ezzel kifejezést adott azon szeretetének, melylyel a kitünő színművész iránt viseltetik. Némethnek szerdán lesz jutalomjátéka, s azon alkalomból a debr. közönség fényes kitüntetésben szándékozik részesíteni kedvezézet.

Közgazdaság.

Köbányai sertésüzlet.
A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Budapest-Köbánya decz. 12.

Az e heti ület igen lanyha volt, és az árak valamivel lanyhu tak.
Heti atlagárak: magyar szedett 260—320... kgr. 44 1/2—45 1/2 kgr. 180—240 kgr. nehéz 43—44 kr. vén 300 kilegon felül 42—43 kr. vidéki sertés 41—42 kr; tranzitóban szerbiai — kr, román 45— kr. netto kilogramonkint.

Eteségárak: Tengeri 7.45, árpa 6.90 fr.
Helybeli állomány: decz. 5 én maradt 58.561 drb.

Felhajtás:
Alsó-Magyarországból hizott 3192 db.
Erdélyből 304 „
Szerbiából — „
Romániából — „
Szerémségi — „
A magyar államvasuton hizott 4238 „
A vidékről — makos 4719 „
A budai vámosná: 953 „
Hajón (szerémi) — „
Összesen 72,008 db.
Elhajtatott:

Felső-Magyarországból 76 db.
Bécsbe 1598 „
Csehországba 1251 db.
Bodenbuchen á 1807 „
Rutkán át 1567 „
Dél-Nemetszágba — „
Budapesti fogyasztásra 2654 db.
Külföldre 300 „
A budai vámosnál — „

Köbányai szalonnatermelők	500 „
A m. államvaspályán	559 „
Összesen	10322 db
Maradt	61676 db
A részvényzállásokban volt	14566 db.
Az egészségügyi és tranzitószállásokon maradt decz. 5-én	6781 „
Felhajtatott szerb sertés	„
román sertés	„
Összesen	— „
Elhajtatott	827 „
Maradt	5525 „

Zsiradék
Disznósír lanyha irányzat és esükéno árak mellett adatott. Első minőségű városi áru 57.50—54.50— frton adatott. A hét végén az árak másfél forinttal hanyatlottak. Szalonna hasonlő irányzatot követett. Első minőségű áru 45.— 46— frton, zárlatok 48.50—49 frton, füstölt szalonna 52—52.—50 frton.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata)
BUDAPEST, decz. 15. Appouyi egy interpelatiót jelent be az Aninai bánya szerencsétlenség tárgyában. Ülés végén indokolandja. Az indemnitýról szóló törvényjavas. tulnyomó többséggel elfogadtatott. A pénzügyi költségvetés tárgyalása foly.

LINCZ, decz. 15. Tegnap Urfahrban négy anarchistát elfogtak egy sajtót, igen sok töltényeket, és röpiratokat lefoglaltak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

IV. Bérlet 13 szám.
Kedd decz 16.

Tiszturak a zárdában.

Operette 3. felv.

Műsor: szerda „A bajusz” Németh J. jutalmára.
Csütört: Gasparone“
Péntek: „Egy dalárda viszontagságai”
Szombat: „Palathea” és „Országgyűlési szállás”

VASUT.

Debreczenből induli:	
N.-Várad—B.-pest felé	d. e. 12 ó. 07 p.
„ „	este 8 ó. 50 p.
Szatmár felé	d. e. 4 ó. 32 p.
„ „	d. u. 3 ó. 49 p.
Kassa felé	d. e. 9 ó. 45 p.
„ „	d. u. 3 ó. 35 p.
Nánás felé:	m. á. v. d. u. 3 ó. 34 p.
„ „	vásártér d. u. 3 ó. 46 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapestről	érk. éjjel 3 ó. 45 p.
„ „	d. u. 3 ó. 19 p.
Szatmárról	d. e. 11 ó. 47 p.
„ „	este 8 ó. 30 p.
Kassáról	d. e. 11 ó. 15 p.
„ „	este 6 ó. 50 p.
Nyiregyházáról	éjjel 11 ó. 39 p.
Nánásról:	Debr. vásártér d. e. 9 ó. 2 p.
„ „	m. á. v. d. e. 9 ó. 12

Felolvas szerkesztő és kiadó laptaajdónos
Vértési Arnold.
Főmunkatára: Kerezag Vilmos.

Nyilt-tér.

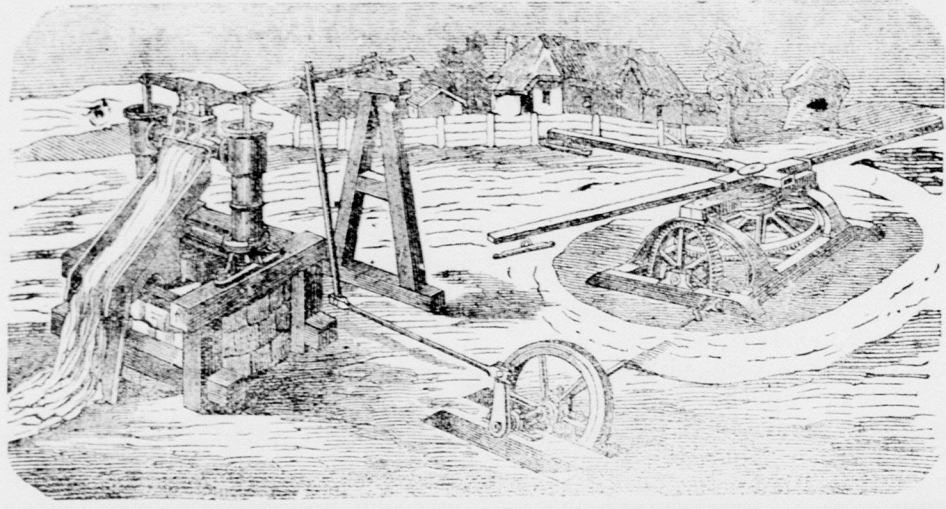
CZIPŐ és CSIZMA

cszka, a katonaságtól származó, czipő á 9 fr. — csizma á 22 frt 100 kilónként előleg és utánvét mellett mindig kaphatók. Pressburger, Bécs, II. Unt. Augartenstrasse 18.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tisztoszeretek gyára. Iparang és érczöntődeje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes fűszerek

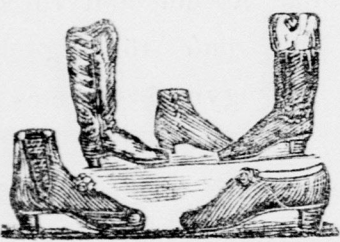
felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten káldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Legjobb minőség olcsó árak mellett.

Üzlethelyiségem szűk volta miatt az abban felhagyott legjobb minőségű:

női, férfi és gyermek cipőket továbbá férfi, női és leány posztó Comod cipőket, fiu és férfi eszímákat

tetemesen leszállított árak

mellett árusítom el.

Ezutan is mint eddig törekvésem oda irányuland a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelni.

Tisztelettel

Falk Ottó,

Debreczen, Czegléd utca a városháza alatt a régi tekercspénztár tőszomszédságában.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltek.

Valódi orosz bagaria férfi és fiu eszímák.

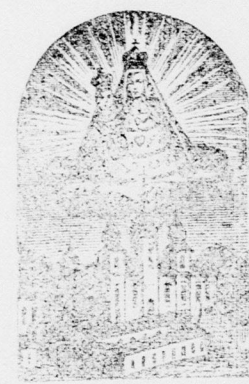
Gráci és marburgi férfi cipők.

Különlegességük gyermek s leánycipőkben.

Maria-celli

gyomor-cseppek;

jelleg hatástan győzezer a gyomor minden bántalmát ellen.

es felmulhatatlan az étvágy-niány, gyomor-nyugtalom, roz-szaga, lehellet, szék-savanyu, fejfájás, köhika, gyomorhurut, gyomorgégés, bugykekepződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás előjás (ha aza gyomor-ból ered), gyomorgégés, székszorulat, a gyomornak túlerőtelisége étel és ital által, gázok, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Göttl Nándor, Tamássy gyógyszerész uraknál, Kun-Sát-Márton Batha Zoltán gyógyszerészárban, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,

„az énegyalhoz” címzett gyógyszerárban Kemsierben Morvaországban.

5201. tk. 1884.

III. Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Varga István végrehajthatónak László István végrehajthatást szenvedő elleni 169 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén lévő és Debreczen városában fekvő az 1392. sz. tjkönyvben 3136 sorszámú ház as udvarra az árverést 720 forintban ezzel megállapított kikiáltási árral a rendelre és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi jan. hó 2-ik napján d. u. 3 órakor a kir. törvényszék árverésében megartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényi árszolgálatni

Ke t Debreczenben 1884. évi november hó 10-ik napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

SZÖGYÉNY elnök. SZABÓ aljegyző.

5438. tk. 1884.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztálya által közhírré tetetik, miszerint Varga István részére, László István ellen 169 fr. s járuléka kielégítése végett 1884. évi augusztus 30-án bírói árverésben eladott debreczeni 303. sz. tjkönyvben felvett ingatlan Szabó András és neje utóajánlata folytán az 1885. évi január hó 2-án d. u. 4 órakor a kir. törvényszék árverési termében megartandó bírói árverésben el fog adatni.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 440 forint, melynek 10%-a a enni szándékozók által készpénzben vagy óvadékképes papirokban az árverésben a kiküldött kezéhez letendő.

A vétel r az árverés jogerőre emelkedése után 3 éven 6 részletben, és pedig az első 1 hónap a 2-ik 2 hónap, — a harmadik részlet 3 hó után fizetendő. — A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverés egyéb feltételei a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi nov. hó 10-ik napján tartott üléséből.

SZÖGYÉNY elnök. SZABÓ aljegyző.

A karácsoni és újévi

ünnepek közeledtével felhívjuk az üzletvilág figyelmét a kiadásunkban megjelenő következő hirdlapok

HIRDETÉSI rovatára:

„Debreczeni Ellenőr“ „Debreczeni Hirlap“ „H.-Böszörményi Hirlap“.

E lapokban a hirdetést rendkívül olcsón fogadjuk el.

NYOMDÁNK elvállal mindenféle nyomdai munkát

és DISZES KIÁLLÍTÁST

Valamint pontos, gyors kiszolgálást biztosít Falragaszok, árjegyzőek, körlevelek, névjegyek megrendelésre

gyorsan és a legmérsékeltebb áron készíttetnek.

a „Debreczeni Ellenőr” nyomdája.